

“KIEZEN VOOR KRACHT”

“Wij kiezen voor de kracht van samen.”

Verkiezingsprogramma 2010-2014

“KIEZEN VOOR KRACHT”

Het CDA is een moderne, democratische volkspartij. Voor het CDA staat de gemeenschap centraal.

Wij vinden het belangrijk dat mensen betrokken zijn bij hun familie, hun dorp, hun school, hun vereniging, hun kerk. Betrokkenheid maakt ons samen sterk en vanuit die betrokkenheid kan de lokale gemeenschap worden versterkt. Vrijwilligers spelen daarin een grote rol, zij zijn dan ook van grote waarde voor onze samenleving.

Samen staan we sterk, samen kunnen we zorgen voor een duurzame wereld waardoor ook onze kinderen en kleinkinderen een goede toekomst hebben.

Vanuit die visie wil het CDA Borsele haar verantwoordelijkheid nemen. In dit programma geven we aan op welke wijze we dat samen met u willen doen.

“Wij kiezen voor de kracht van samen. U ook?”

SAMEN STERK VOOR EEN LEEFBARE EN VEILIGE OMGEVING	BLZ. 3
SAMEN STERK VOOR JONG EN OUD	BLZ. 4
SAMEN STERK VOOR GOED ONDERWIJS	BLZ. 5
SAMEN STERK VOOR EEN GOED SOCIAAL BELEID EN GOEDE ZORG	BLZ. 6
SAMEN STERK VOOR VRIJWILLIGERSWERK EN CULTUUR	BLZ. 8
SAMEN STERK VOOR GOEDE WONINGEN IN MOOIE DORPEN	BLZ. 9
SAMEN STERK VOOR HET PLATTELAND	BLZ. 10
SAMEN STERK VOOR EEN VERANTWOORDE ECONOMISCHE ONTWIKKELING	BLZ. 11
SAMEN STERK VOOR MILIEU, VERKEER EN VERVOER	BLZ. 12

SAMEN STERK VOOR EEN LEEFBARE EN VEILIGE OMGEVING

De gemeente Borsele wordt gevormd door ongeveer 22.000 inwoners verdeeld over 15 kernen met elk een eigen karakter.

Voor ons welbevinden is het van belang dat we ons veilig weten, zowel op straat als binnenshuis. Het CDA staat voor goed georganiseerde en geoutilleerde veiligheidsdiensten die snel hulp kunnen verlenen.

Daarnaast zijn we ook zelf verantwoordelijk voor onze veiligheid en die van onze omgeving. Goede voorlichting op dit punt is belangrijk. Voorlichting over wat we zelf kunnen doen om de veiligheid in en om het huis te verbeteren. Veiligheidsbevorderend gedrag kan en moet al jong worden aangeleerd, het CDA wil dit stimuleren door bijvoorbeeld lespakketten te verstrekken aan scholen. Onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de directe leefomgeving omvat ook dat we elkaar aanspreken op maatschappelijk ongewenst gedrag of onveilige leefgewoonten, bijvoorbeeld als het gaat om overmatig alcohol- en drugsgebruik en het veroorzaken van overlast.

Natuurlijk zijn er grenzen aan wat we zelf kunnen oplossen. Waar deze grenzen worden bereikt, verwachten we doeltreffend optreden van het openbaar gezag. Het CDA vindt dat de politie voor zowel repressieve als preventieve taken voldoende capaciteit dient te hebben.

Niet alle veiligheidsvraagstukken houden op bij de gemeentegrenzen. Samenwerking tussen gemeenten is op dit gebied van groot belang, denk daarbij aan de veiligheid op de Sloeweg, op en rond de Westerschelde, het Sloegebied en de

calamiteiten bestrijding in de Westerscheldetunnel. Vooral wat het laatste betreft komen de kosten nu geheel voor rekening van de gemeenten Borsele en Terneuzen. Deze uitgaven doen een onverantwoorde aanslag op de gemeentelijke middelen. Het CDA vindt het dan ook verantwoord om € 0,10 van elk verkocht kaartje voor de tunnel te bestemmen voor calamiteitenbestrijding.

De brandweer is in hoge mate afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Vrijwilligers, die op een uiterst professionele wijze met hun verantwoordelijkheden omgaan. Het CDA vindt dat de organisatie van de gemeentelijke brandweer zodanig moet zijn, dat de vrijwilligers op een volwaardige wijze, in overeenstemming met de training die zij hiervoor hebben gehad, bij de calamiteiten worden ingezet.

SAMEN STERK VOOR JONG EN OUD

Voor het CDA is het gezin erg belangrijk. In het gezin groeien jongeren op en krijgen zij de waarden mee die nodig zijn om uit te groeien tot verantwoordelijke volwassenen. Gelukkig gaat dat meestal als vanzelf, maar niet altijd. Toch wordt hulp niet altijd ingeroepen. Soms vanwege een gevoel van schaamte, soms omdat mensen gewoon niet weten dat hulp beschikbaar is. En soms omdat men verdwaaft in een woud van hulpverlenende instanties. Wij vinden dat opvoedingsondersteuning laagdrempelig beschikbaar moet zijn. Daarom hecht het CDA aan een centrum voor Jeugd en Gezin, een centrum dat dé toegangspoort wordt voor zorgverlenende en signalerende instanties. Vooral op gebied van coördinatie liggen er kansen tot adequate hulpverlening.

De Jongerenraad van de gemeente Borsele is in 2008 gekozen tot de beste Jongerenraad van Nederland! De gemeente Borsele heeft in 2008 een prijs behaald voor het beste jeugdbeleid in Nederland. Deze raad speelt een belangrijke rol bij de advisering van de gemeente op beleidsterreinen die van belang zijn voor jongeren. Met het merendeel van onze Borselse jongeren gaat het goed en daar zijn we ook trots op. Maar sommige jongeren lukt het minder. Zij hebben een ongezonde leefstijl door overmatig alcohol- of drugsgebruik, te weinig beweging, een gokverslaving enz.. Hoe eerder deze jongeren op de consequenties van hun gedrag worden gewezen, hoe groter de kans op een omkering ten goede. Het CDA wil hiertoe samen met de jongerenraad initiatieven ontwikkelen.

Ook de senioren in onze gemeente zijn actief betrokken bij het gemeentelijke beleid. Er is een goed functionerende seniorenraad die tal van initiatieven ontplooit met name op het gebied van valpreventie, medicijngebruik, ontspannings- en ontmoetingsmogelijkheden. Veel senioren zijn actief als vrijwilliger bij organisaties en verenigingen en leveren op die manier een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid binnen onze gemeente. Soms gaat het ouder worden in onze samenleving gepaard met sociale problemen. Bij een afnemende mobiliteit ligt vereenzaming op de loer.

Een voorziening als tafeltje-dekjes is niet alleen voor de maaltijdvoorziening belangrijk, maar heeft ook een belangrijke signalerende functie. Het project 'Achter de Geraniums' is succesvol gebleken en het CDA wil dit onverminderd voortzetten.

Ouderen hebben een schat aan ervaring waarover zij vaak boeiend kunnen vertellen. Voor jongeren zijn deze ervaringen vaak leerzaam en waardevol. Het CDA wil projecten opzetten waarin jong en oud elkaar ontmoeten. De introductie van de maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs biedt hiertoe kansen.

SAMEN STERK VOOR GOED ONDERWIJS

Investeren in onderwijs is een investering in de toekomst. Naast de opvoeding en vorming van kinderen binnen het gezin, speelt het onderwijs een belangrijke rol bij de vorming en ontwikkeling van jonge mensen. Ook hebben scholen een belangrijke rol bij het signaleren en bestrijden van achterstanden en het bevorderen van wederzijds respect. Inhoudelijke samenwerking tussen ouders, peuterspeelzalen, voor- en naschoolse opvang en verenigingen kan een belangrijke meerwaarde leveren. In de visie van het CDA is een brede school meer dan alleen het samenvoegen van voorzieningen in één gebouw. Het CDA wil deze inhoudelijke samenwerking stimuleren en initiëren.

Door de demografische ontwikkelingen in Zeeland zal het aantal schoolgaande kinderen de komende jaren dalen. Dat is om meerdere redenen een zorgelijke ontwikkeling. Allereerst vanwege het gevaar dat in een te kleine school de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen onvoldoende impulsen krijgt. Maar ook omdat beneden een bepaalde omvang, de rijksoverheid de school niet langer bekostigt.

Waar mogelijk wil het CDA de scholen graag voor alle kernen behouden, maar vindt wel dat ook de lokale gemeenschap hiervoor mede verantwoordelijkheid draagt. Wanneer ouders ervoor kiezen om hun kinderen naar scholen buiten het dorp te brengen en de plaatselijke school zo klein is geworden dat deze niet langer door het rijk wordt bekostigd, kan deze niet blijven voortbestaan.

In dorpen waar dit gebeurt, moet gekeken worden hoe de kern voor jonge gezinnen toch aantrekkelijk blijft. Het CDA is van mening dat het initiatief hiervoor uit de lokale gemeenschap zelf moet komen, maar wil creatieve en vernieuwende ideeën uitproberen en stimuleren.

Het CDA vindt het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij de school in hun dorp. Als bestuurder, MR-lid of als hulpouder bij de organisatie van activiteiten binnen de school.

Het CDA is van mening dat de dubbelrol van de gemeente (enerzijds verantwoordelijk voor de randvoorwaarden rondom onderwijs voor alle scholen, en anderzijds als bevoegd gezag van de scholen voor openbaar onderwijs) niet wenselijk is. Het CDA wil dan ook een onafhankelijk bestuur voor het openbaar onderwijs.

Naast het lokale basisonderwijs is het voor de inwoners van de gemeente ook van belang dat goed voortgezet, middelbaar en hoger beroepsonderwijs bereikbaar blijft. Bovendien is het van belang dat het onderwijsaanbod afgestemd wordt en blijft op de lokale behoefte. Het CDA wil dan ook het beroepsonderwijs en het volwassenen-onderwijs

door onafhankelijke Zeeuwse organisaties voor Zeeland behouden.

Het CDA wil actief op zoek naar mogelijkheden om aan de maatschappelijke stages die leerlingen uit het voorgezet onderwijs moeten vervullen, goede inhoud te geven, vooral ook binnen onze gemeente.

Sociaal beleid

De verantwoordelijkheid voor jezelf en voor elkaar is een belangrijk onderdeel van het CDA - gedachtegoed. Een ieder die dat kan, heeft de verantwoordelijkheid om zelf zijn inkomen te verwerven en voor zijn gezin te zorgen.

Echter er kunnen allerlei lichamelijke, psychische of sociale redenen zijn waarom mensen niet zelf een inkomen kunnen verwerven en hulp nodig hebben. Hulp van anderen uit de omgeving, is vertrouwd en heeft dus de voorkeur. Maar soms moet ook de overheid bijspringen, gewoon, omdat het anders niet kan. De gemeente heeft een belangrijke vangnetfunctie voor zwakkeren in onze samenleving. In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zijn allerlei zaken geregeld, de gemeente Borsele geeft daar op verantwoorde wijze invulling aan. Zo zijn

er projecten opgestart als 'Achter de Geraniums', 'Duurzaam Sociaal' enzovoorts. Deze projecten zijn er op gericht om vereenzaming op te sporen en te bestrijden, en om mensen die om wat voor reden dan ook in een sociaal zwakke positie terecht gekomen zijn, meer bij de samenleving te betrekken. Het CDA wil deze projecten voortzetten en nieuwe projecten initiëren.

Vrijwilligerswerk kan voorkomen dat mensen vereenzamen en geeft mensen het gevoel er toe te doen, ook als je bent aangewezen op sociale ondersteuning. Bovendien kan het een eerste stap zijn op de weg naar een betaalde baan. Scholing is hierbij natuurlijk erg belangrijk. Het CDA wil dan ook projecten starten waarbij mensen die zijn aangewezen op sociale voorzieningen, actief betrokken worden bij een van de vele vormen van vrijwilligerswerk. Ook willen we dat de specifieke scholingsmogelijkheden die de volwasseneneducatie hiervoor biedt, beschikbaar blijven.

Soms komen mensen zodanig in de financiële problemen dat zij daar zonder hulp niet meer uit kunnen komen. Het CDA vindt dat er een goede schuldhulpverlening moet zijn maar nog belangrijker, dat er goede voorlichting komt want voorkomen is altijd beter dan genezen.

De cliëntenraad is een belangrijk adviesorgaan voor de gemeente. In deze raad zitten onder andere mensen die zijn aangewezen op sociale voorzieningen, zij adviseren de gemeente over vraagstukken die hierop betrekking hebben.

Het CDA wil de cliëntenraad in stand houden en haar positie versterken.

Een goed gemeentelijk armoedebeleid en adequate voorzieningen voor mensen die hiervan afhankelijk zijn is belangrijk, maar mensen moeten die dan ook wel weten te vinden. Steeds weer blijkt dat gemeentelijke middelen die bedoeld zijn om bepaalde mensen te ondersteunen, niet voldoende bij de doelgroep terechtkomen. Het CDA wil de voorlichting over de mogelijkheden voor sociale ondersteuning verbeteren, ook via digitale weg.

Zorg

Goede gezondheidszorg is belangrijk, maar zoals eerder gezegd: voorkomen is beter dan genezen. Een gezonde en verantwoorde manier van leven helpt daarbij. Het CDA vindt een goede voorlichting over de risico's van genotsmiddelen, drugs, verkeerde voedingsgewoonten, te weinig bewegen en andere zaken die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid, erg belangrijk..

Met de WMO is de ondersteuning van mantelzorgers (mensen die bijvoorbeeld een zieke partner thuis verplegen) expliciet een taak van de gemeente geworden. Mantelzorgers zijn vaak zwaar belast. Door goede ondersteuning en de mogelijkheid van respijtzorg te bieden kan de gemeente hen helpen de zorg die ze op zich hebben genomen, vol te houden.

Natuurlijk kan een gezonde manier van leven niet alle zorg vervangen. Ons kan allemaal iets overkomen waardoor we aangewezen worden op professionele zorg. Thuis of in het ziekenhuis. In de organisatie van de thuiszorg hebben de laatste jaren enorme veranderingen plaatsgevonden. Verzakelijking van de thuiszorg dreigt ten koste te gaan van de kwaliteit. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. Het CDA wil de kwaliteit van de te leveren zorg een belangrijkere plaats geven in de aanbestedingsprocedures.

Een recente ontwikkeling in de zorg zijn de zorgboerderijen, waarvan er inmiddels ook een aantal in de gemeente Borsele is te vinden. We vinden dit een goede ontwikkeling., mits kleinschalig en kwalitatief verantwoord.

Ook bij de ziekenhuiszorg geldt dat de kwaliteit belangrijk is. De fusie tussen de ziekenhuizen op Walcheren en de Bevelanden gaat in de komende tijd gestalte krijgen.

Het CDA vindt dit een goede ontwikkeling, mits door de concentratie van specialistische, intensieve zorg de kwaliteit wordt verbeterd en er ruimte ontstaat om de meer eenvoudige 2^e-lijnszorg zodanig te decentraliseren dat deze voor iedereen snel bereikbaar blijft.

SAMEN STERK VOOR VRIJWILLIGERSWERK EN CULTUUR

Vrijwilligers vormen de ruggengraat van onze samenleving. Door de inzet van vele vrijwilligers in onze gemeente wordt veel werk verzet wat anders niet tot stand zou komen. Bovendien heeft vrijwilligerswerk een belangrijke sociale functie en biedt het mensen de mogelijkheid zich te ontwikkelen. De ondersteuning van het vrijwilligerswerk wordt vormgegeven door het Vrijwilligershuis in 's-Gravenpolder. Helaas blijken er nog steeds mensen niet op de hoogte van de mogelijkheden van het Vrijwilligershuis. Het CDA vindt dat dit door goede voorlichting moet verbeteren.

toereikend en bereikbaar blijven, zo nodig worden voorzieningen gebundeld.

Sportverenigingen bieden ruimte voor ontspanning, beweging, saamhorigheid en sportiviteit, en bevorderen zo de gezondheid. Het BOS-project (Bewegen Op School) is bedoeld om kinderen al op jonge leeftijd met sport in aanraking te brengen. Het CDA wil het BOS-project dan ook zeker voortzetten. De sportvoorzieningen in onze gemeente moeten

Binnen de gemeente zijn veel beeldbepalende monumenten te vinden. Het is belangrijk dat ook toekomstige generaties verbonden blijven met hun verleden en dus is het belangrijk deze te behouden. Overigens hoeft dat niet te betekenen dat deze altijd hun originele functie behouden. Het is goed mogelijk gebleken om in monumenten nieuwe functies onder te brengen. Voorbeelden hiervan zijn appartementen in een oud schoolgebouw, een winkeltje in een molen, een restaurant of cultuurcentrum in een kerkje. Het CDA wil voorwaarden scheppen om de restauratie van monumenten mogelijk te maken en een creatief omgaan met hun functie stimuleren.

Kerken hebben een bijzondere plaats in het monumentenbestand. Zij vertellen als het ware de geschiedenis van kerkelijk Zeeland. Het CDA vindt dat er geld beschikbaar moet blijven voor de restauratie van die kerken die het waard zijn om voor het nageslacht bewaard te blijven.

In Borsele worden vele culturele activiteiten georganiseerd, waarvan sommige zelfs landelijke bekendheid genieten. Activiteiten als 'Uit in Borsele', 'de Kunstroute', Pastorale, het straat- en bluesfestival genieten bekendheid tot ver buiten de gemeente. Maar er zijn ook kleinschalige pareltjes te vinden die vanuit cultureel oogpunt minstens zo interessant zijn. Beide moeten de ruimte krijgen. We beschikken over diverse accommodaties variërend van de Stenge in Heinkenszand

tot het kerkje van Ellesdiek en het Oorlogsmuseum in Nieuwdorp.

Het CDA wil werken aan het behoud van culturele attracties in de regio maar de organisatie ervan moet wel zodanig efficiënt zijn dat dit tegen aanvaardbare kosten kan.

In de gemeente Borsele zijn 2 bibliotheken gevestigd, een in Heinkenszand en een in 's-Gravenpolder. De overige kernen worden bediend door de bibliobus. Ondanks een actief kleine kernenbeleid dreigen soms voorzieningen zoals postagentschappen uit dorpen te verdwijnen. Het CDA wil daar, waar basale voorzieningen uit de kernen weggaan, de bibliobus wordt vervangen door een biblio-servicebus.

SAMEN STERK VOOR GOEDE WONINGEN IN MOOIE DORPEN

Borsele is een gemeente van contrasten. De 15 dorpen in de gemeente hebben ieder hun eigen karakter, hun eigen cultuur en hun eigen sfeer. Voor het CDA is deze eigenheid belangrijk. De eisen die we aan onze directe woonomgeving stellen, veranderen. Niet elke kern kan beschikken over een zelfde voorzieningenniveau. De uitdaging is dan ook om in elke kern, in overeenstemming met de omvang en het karakter van die kern, de leefbaarheid op peil te houden. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat mensen elkaar kunnen ontmoeten.

Het CDA wil dat elk dorp groeimogelijkheden behoudt, op een voor de kern passende schaal waarbij de kernen Heinkenszand en 's-Gravenpolder, en in mindere mate Ovezande, een meer regionale functie hebben.

In het woningbouwprogramma moet de demografische ontwikkeling herkenbaar zijn. In verband met de vergrijzing moeten er in alle kernen voldoende woningen worden gebouwd die geschikt zijn voor senioren. Het levensloopbestendig bouwen moet meer aandacht krijgen. Een nieuwe ontwikkeling hierin is de zogenaamde mantelzorgwoning, die zodanig is ontworpen dat oud en jong onder een dak wonen. Het CDA wil de bouw van deze kangoeroewoningen stimuleren.

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Daarom is het van belang dat de gemeente ook voor jongeren voldoende aantrekkelijk blijft om zich te vestigen. Er moeten, verdeeld over alle kernen, voldoende betaalbare starterswoningen en huurwoningen beschikbaar zijn. Het CDA wil, samen met relevante partners in de regio, zorgen voor een aantrekkelijke, gevarieerde, toekomstgerichte en kwalitatief hoogwaardige woningvoorraad.

Wonen in een rustiek dorp wordt over het algemeen als prettig ervaren. Deze kwalificatie wordt echter zelden aan een nieuwbouwwijk gegeven. Maar ook daar is de beleving belangrijk. Een ontwerp wat mensen aanspreekt, met voldoende openbaar groen, dat ook nog eens goed onderhouden wordt en een plezierig aandoende wijkindeling, is erg belangrijk. Het CDA wil een adequaat beheers- en inrichtingsplan voor de openbare ruimte. Een schone en aangename omgeving draagt bij aan leefbaarheid en daar zijn we samen verantwoordelijk voor.

Het functioneren van de welstandscommissie in de huidige vorm is niet vrij van kritiek. De welstandscommissie moet ten dienste staan van de bevolking en gericht zijn op het zoeken naar een optimale inpassing van de wensen van de aanvrager binnen de door de gemeente in het bestemmingsplan geformuleerde kaders.

Het CDA wil dan ook een welstandscommissie die veel klantvriendelijker opereert en samen met de aanvrager binnen het geldende bestemmingsplan zoekt naar mogelijkheden om wensen van inwoners te realiseren.

SAMEN STERK VOOR HET PLATTELAND

Het is plezierig wonen op het platteland. Er is ruimte en rust, kinderen hebben ruimte om buiten te spelen. Maar het wonen in een landelijke omgeving kent ook zijn nadelen. Er zijn in de directe nabijheid wat minder publieke voorzieningen, soms worden scholen zo klein dat deze dreigen te verdwijnen, en niet in elk dorp zijn alle faciliteiten voor sport en ontspanning aanwezig.

De gemeente Borsele omvat vele, zogenaamde kleine kernen. De functie van deze kernen verandert. In een ver verleden werkten we waar we woonden of gingen wonen waar we werkten. Hierdoor was er sprake van een kleinschalige, lokale economie. Door de toenemende mobiliteit is dit veranderd en krijgen dorpen een ander karakter. Het accent ligt nu meer op wonen dan op werken. Een herijking van het kleine kernenbeleid is aan de orde. Het CDA wil een kleine kernenbeleid waarin de sociale leefomgeving centraal staat, zodat de kleine kernen ook in de toekomst een aangename plaats blijven om te wonen en te leven.

De betrokkenheid van de inwoners van de kernen is hierbij natuurlijk erg belangrijk. In alle kernen functioneren dorpsraden, die een platform vormen voor het overleg tussen gemeente en inwoners. Deze dorpsraden moeten serieus worden genomen, hoewel zij dit door hun manier van opereren ook zelf moeten afdwingen. Het CDA wil een erkende positie van de dorpsraden in het kleine kernenbeleid vastleggen en hun huidige positie waar dat nodig is, versterken.

Wonen in een plattelandsgemeente kent zoals gezegd vele voordelen. Maar wonen in een plattelandsgemeente betekent ook wonen in een agrarische omgeving waarin agrarische activiteiten worden uitgevoerd. Dat kan soms hinder opleveren. Een voorbeeld daarvan is de plaatsing van hagelkanonnen. Het CDA wil een realistisch beleid op het gebied van vergunningverlening voor agrarische bedrijven.

De term platteland geeft precies aan waar het om gaat: land. Geen water dus. De verdieping van de Westerschelde vraagt om een compensatie in natuurontwikkeling, maar het CDA vindt dat dit niet mag betekenen dat onze polders onder water worden gezet. Er zijn alternatieven denkbaar en het CDA is dan ook tegen ontpoldering.

SAMEN STERK VOOR EEN VERANTWOORDE ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Een gezonde lokale economie schept banen. Economische ontwikkeling is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van de samenleving. Borsele ligt centraal in Zeeland en is vanuit deze geografische positie aantrekkelijk voor vestiging van nieuwe bedrijven. Daarbij is het van belang te zoeken naar evenwicht in economische, maatschappelijke en ecologische ontwikkeling. Evenwicht in de driehoek People-Planet-Profit is een belangrijke voorwaarde voor duurzame ontwikkeling. De gemeente heeft hierbij voornamelijk een voorwaardenscheppende rol en ondersteunt waar nodig om te komen tot een gezond lokaal investeringsklimaat. In onze gemeente vraagt dit speciale aandacht voor het midden- en kleinbedrijf als motor van de lokale economie. Ook bestaat er vanouds her een grote verbondenheid met de land- en tuinbouwsector.

Het CDA wil een goed ondernemersklimaat ontwikkelen, onder meer door het versterken van het ondernemersloket, zowel fysiek als digitaal. Omdat economische ontwikkelingen in veel gevallen de gemeentegrenzen overschrijden, is samenwerking en afstemming met andere overheden en het bedrijfsleven noodzakelijk.

Lokale bedrijvigheid die niet past binnen een dorpskern, wil het CDA geconcentreerd zien op de bedrijfslocaties in 's-Gravenpolder, Heinkenszand en 's-Heerenhoek. Daar waar mogelijk moeten bestaande bedrijfsterreinen worden geherstructureerd voordat nieuwe worden aangelegd. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsterreinen is afstemming in de regio van groot belang om versnippering en ongebreidelde groei tegen te gaan.

Het CDA ziet de komst van containeroverslag in het Sloegebied als een goede impuls voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Rekening houdend met de kwaliteit van de leefbaarheid van de omringende dorpen wil het CDA dat er duidelijke grenzen worden gesteld als het gaat om de gevolgen van bedrijvigheid in het Sloegebied en de afwikkeling van de daarmee samenhangende vervoersstromen. Deze grenzen moeten zodanig worden gesteld dat economische ontwikkeling mogelijk blijft maar ook dat het goed wonen blijft in de dorpen. Optimalisering van duurzame bedrijfsvoering is daarbij een aantrekkelijke optie.

De gemeente Borsele heeft ook mogelijkheden voor toeristen. Het is een aantrekkelijk fiets- en wandelgebied, maar er is wel ruimte voor verbetering. Het Nationaal Landschap biedt hiertoe volop mogelijkheden. Mogelijkheden die beter benut kunnen worden om de aantrekkingskracht van het gebied voor toeristen te vergroten. Het CDA wil initiatieven van

ondernemers die het gebied aantrekkelijker maken voor recreanten, pro-actief ondersteunen. Hierbij valt te denken aan kleinschalige horeca-activiteiten langs fietsroutes, een kwaliteitsimpuls voor het Stoomtreinemplacement in Kwadendamme en het versterken van het eindpunt in Hoedekenskerke in relatie met het haventje daar. En natuurlijk de al eerder genoemde invulling van het Fort Ellewoutsdijk. Ook aandacht voor aantrekkelijke slecht-weervoorzieningen.

Onderdeel van de recreatieve voorzieningen voor zowel de eigen inwoners als toeristen vormen de strandjes langs de Westerschelde. Het CDA wil de strandjes bij Baarland, 's-Gravenpolder en Borsele behouden en onderhouden.

SAMEN STERK VOOR MILIEU, VERKEER EN VERVOER

Millieu

Het CDA Borsele ziet het als haar opdracht om de schepping verantwoord te beheren, te bewerken en deze in een zo goed mogelijke staat door te geven aan de volgende generatie. Dat vereist zowel het voorkomen van nieuwe aantastingen van de schepping, als het herstellen van schade die al is aangericht. Het CDA heeft goed rentmeesterschap hoog in het vaandel en dit houdt in dat, bij alles wat we doen, duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is.

De overheid moet hierbij het goede voorbeeld te geven, burgers bewust te maken van de noodzaak tot energiebesparing en innovatieve projecten te ondersteunen. Het project Energie-sociaal moet dan ook worden voortgezet en we denken aan duurzame openbare verlichting en de bouw van energiezuinige woningen. (bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen - al dan niet ter vervanging van asbesthoudende dakbedekking-, kleine windmolens,

warmte-koudeopslag enzovoorts).

Met de woningbouwvereniging moeten afspraken worden gemaakt zodat bij het renoveren van bestaande woningen gekozen wordt voor duurzame investeringen.

De gemeente kan ook in haar inkoopbeleid het goede voorbeeld geven door producten in te kopen die duurzaam zijn geproduceerd. Ook wil het CDA dat voertuigen van de gemeente gaan rijden op biodiesel. Het CDA onderschrijft dan ook de uitgangspunten voor een millenniumgemeente en Fair Trade-gemeente.

Een nieuwe kerncentrale is voor het CDA een noodzakelijke tussenstap om de periode te overbruggen die nodig is om duurzame bronnen, als wind- zonne- en getijdenenergie op grote schaal toepasbaar en rendabel te maken.

Ook bij het opwekken van duurzame energie moeten keuzes worden gemaakt. Windmolenparken wekken weliswaar duurzame energie op, maar kunnen door hun omvang toch het milieu belasten (horizonvervuiling). Wij pleiten dan ook voor combinaties van industriële bedrijvigheid en alternatieve energieopwekking. Geen windmolenparken meer in de polder, maar in het Sloegebied of nog beter, in windmolenparken in de Noordzee.

Het CDA wil dat de gemeente Borsele energiegemeente van Nederland wordt en dat een energie-kenniscentrum wordt opgericht.

Wanneer er in Borsele meer energie wordt geproduceerd, zal deze ook afgevoerd moeten worden maar bekend is dat de bestaande capaciteit daartoe niet voldoende is. Het CDA wil echter niet dat er naast de bestaande mastenlijnen nieuwe worden aangelegd, wel dat de bestaande worden vervangen en dat de nieuwe lijn wordt gerealiseerd langs de hoofdwegenstructuur. (A58)

De gemeente moet als aandeelhouder van de Delta erop toezien dat deze organisatie voldoende investeert in onderzoek en productie van duurzame energie. Het CDA is van mening dat de gemeente aandeelhouder van Delta moet blijven.

Verkeer en vervoer

Zoals gezegd is het plezierig wonen op het platteland, maar kent het ook zo zijn beperkingen. Zeker als je afhankelijk bent van het openbaar vervoer. We willen allemaal een dicht vervoersnetwerk, maar het gebruik ervan is zodanig laag dat dit bedrijfseconomisch nauwelijks haalbaar is. Dat betekent dat we op zoek moeten naar nieuwe concepten van openbaar vervoer, waarbij bestaande vervoersstructuren slim aan elkaar worden gekoppeld. Voorbeelden hiervan zijn het koppelen van bijvoorbeeld gehandicapten- en leerlingenvervoer aan een systeem van vraaggestuurd vervoer in aanvulling op het bestaande openbaar vervoer. Het CDA wil een slim, dynamisch en integraal vervoerssysteem.

Het wegennet buiten de bebouwde kom wordt beheerd door het Waterschap. Zij zijn verantwoordelijk voor de inrichting, het beheer en onderhoud van een groot deel van het wegennet binnen de gemeente.

Vaak levert dit een tegenstrijdigheid in belangen op. Het CDA wil dat het wegennet, buiten de bebouwde kom, met de daarbij behorende middelen wordt overgedragen aan de gemeente. Uiteraard wel op een wijze die voor de gemeente niet tot een hogere financiële belasting leidt.

Ook onderdeel van het wegennet zijn de fietspaden en ook deze zijn in beheer van het Waterschap. Voor de veiligheid van de fietser moeten er op belangrijke doorgangs- wegen fietspaden worden aangelegd. Voorbeelden hiervan zijn de Kloetingseweg tussen 's-Heer Abtskerke en de 's-Gravenpolderseweg, een aansluitend fietspad naar de Nansenbaan en het fietspad aan de Drieweg tussen Nisse en de Zwaakse Weel. Verder is het in bepaalde gebieden goed mogelijk om wegen autoluw te maken waardoor aantrekkelijke fietsroutes ontstaan. Het CDA wil komen tot een inrichtingsplan van het buitengebied waarin het wegennet wordt onderverdeeld in verbindingswegen, stroomwegen, bestemmingswegen en fietsroutes.

Ook wil het CDA een snelle realisatie van de aansluiting van de Drieweg in Heinkenszand op de A-58 met een verantwoorde landschappelijke inpassing.

